

UPA 2024/27

5/4-2024

Anna Wangenheim

Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsisip allanngortinnejnarnera pillugu inatsisissatut siunnersuutip (Inuit sakkutuujunngitsut pillugit eqqartuussivimmi suliat Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianut innersuunnejnarnerat) Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanit akuersissutigineqarnissaa pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut)
(Inuussutissarsiornermut, Niuernermet, Aatsitassanut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoq)
(Siullermeernejnarnera)

Demokraatit Naalakkersuisut qutsavigaat suliniuteqarmata, annertunerusumik kalaallit nunaanni innuttaasut, Qallunaat Nunaata akisussaaffigaata, inatsisitigut illersorneqarnerunissaat suliniutigilermassuk. Tunngaviatigut isumaqatigaarpot, naalagaaffeqatigiinnerup iluani assigiimmik periarfissaqaqrnlilu pisinnaatitaaffeqassasortaaq.

Paasivarpulli, eqqartuussisarnerput inunnut sakkutuujunngitsunut apeqqutinut assigiinngitsunik marlunniq pullaveqartoq, taamaattumik innuttaasunut pakatsinerpassuarnik pilersitsisinnaalluni soorlu assersuutigalugu, Danmark pillaasarnermut inatsiseqarluni, uagut pinerluttulerinermi inatsiseqartugut. Taamaattumik paasiuminaassinnavaaq, sooq inatsisitigut illersugaaneq taama assigiinngitsigisinnanaersoq, Danmarkip susassaqarfik akisussaaffigimmagu, naalagaaffeqatigiinnerup aqqani.

Paasiuminaalaarpoq, eqqartuussisarnermik inatsisip allanngortinnerata taassuma pisariaqartilissaneraa ullormut inunnik amerlanernik sulisoqalernissaq. Maluginiarparpullu, siunertaasoq, Danmarkimiit sulisunik nassiusisarnissaq suliat suuneri apeqqutaatillugit suliaqartussanik. Tamanna pitsasutut isigaarpot. Aammali isumaqarpugut, maannakkut nukiit annikippallaartut sulianut suliarineqartussanut sanilliullugit.

Ungasinngitsukkut KNR-rip saqqummiuppa, eqqartuussisut arlaqartut uippakajaarnermik eqqugaasimasut. Tamanna ilaagitugt inummut ataatsimut suliassat amerlavallaarlutillu oqimaappallaarmata. Tamanna sulisunut ataasiakkaanut sulerulunermik kinguneqartarpoq, tassami inatsisitigut illersorneqarnissap qulakkeerneqarnissaa piaarnerpaamik kissaatigineqartarmat. Sulisut suliassaat uippakajaarnerallu saqqummerpoq, Danmarkimi suliaannut piumasaqaataasut eqqartorneqarneranni. Taamatuttaaq tusarniaanermi akissummi Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianit sulisut amerlineqarnissaannik pisariaqartitsineq uppermarsarpaa. Taamaattumik apeqqutaanerpaavoq, nunatsinni eqqartuussiveqarnerup maannamiit amerlanernik sulisoqalernissaq. Pissusissamisoorpoq, Naalakkersuisut tamanna sulissutgiuassagaat, Damarkip eqqartuussiveqarfitsinnik akisussaanerani. Sulisut tigummiinnarnissaannut sulisunillu amerlanernik ilinniartitsinissamut aningaasaliisoqartariaqarpoq.

Isumaqtiginartippalput, siunnersuummi uani siunertarineqarmat, innuttaasut pisariinnerusumik sukkanerusumillu højesteret-imut suliassangortitsinissamut piffissamik nukinnillu atuivallaaratik danskit ingerlatsinerannut qinnuteqaqqaartassanngimmata.

Ajoraluartumik ima maanna piffissami inissimavugut, FN-ip isumaqatigiissutaanik allanillu innuttaasut-aamma napparsimasut pisinnaatitaaffiinik unioqqutitsinerpassuaqartumi. Spiralilersuineq, meeqqat atugarliortut aammalu meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartut, meeqqat innarluutillit, inuuusuttut innuttaasullu, inatsisitigut ataataqanngitsut, napparsimasut pisinnaatitaaffiinik unioqqutitsinerit suliallu tamakkununnga assingusut, maannakkut ullutsinni annertuumik ingerlaarput. Innuttaasut paasisimasaqarnerulerput, avammut isignerulerput aammalu pisinnaatitaaffimminnik ilisimaarinnerulerlutillu ilisimasaqarnerulerput. Qularnangilluinnartumik oqartussaasunut, naammagittaalliuutinik suliakkiissutinillu tigusaqartunut, sulisunik pisariaqartitsineq annertusivoq. Taamaattumillu qularutigineqassanngilluinnarpoq, Demokraatit piareersimammata isummersoqataanissamut isummernissaq siunertaralugu, nunatsinni innuttaasut toqqisisimanerulernissaannik inatsisitigullu illorsorneqarnissaannik siunertaqartunut.

Taamatut oqaaseqarluta siunnersuut inatsisit atuutsinneqarnerannut ataatsimiitaliamut inersuupparput.